

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ploutvonožci

Autor: Mgr. Vlasta Hlobilová

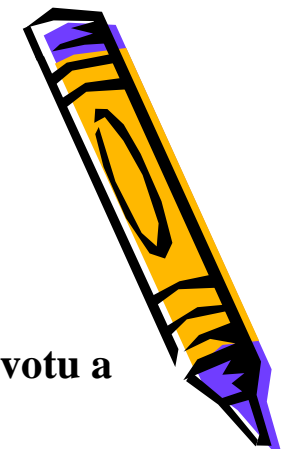
Datum (období) tvorby: 19. 9. 2012

Ročník: osmý

Vzdělávací oblast: přírodopis

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Anotace: Žáci se seznámí se skupinou savců, kteří se adaptovali k vodnímu životu a jako jediní savci pronikají na břehy Antarktidy.

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ploutvonožci - znaky

- Přizpůsobili se životu ve vodě
- Torpédovité, velmi ohebné tělo
- Končetiny se přeměnily v mohutné ploutve
- Při plavání můžou pomocí svalů uzavřít nosní a ušní otvory
- Mají silnou vrstvu tuku pod kůží (ochrana před chladem a tlakem ve vodě)
- Dlouho vydrží pod vodou
- Chrup tvoří neodlišené, ostré, kuželovité zuby
- Živí se hlavně rybami a hlavonožci
- Mlád'ata nemají mléčný chrup

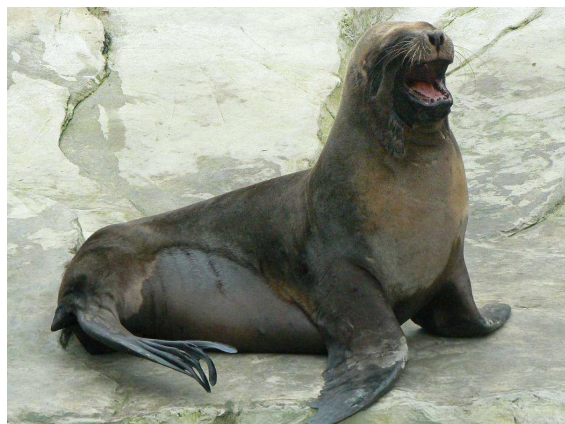
Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ploutvonožci se dělí na lachtany, mrože a tuleň.

lachtan

Obrázek:
http://kisspanda.rajce.idnes.cz/ZOO_Schonbrunn_Viden_18.11.2010/

mrož

Obrázek: <http://www.allposters.cz/-sp/Walrus>

tuleň

Obrázek:
http://www.mzp.cz/cz/photo_g090331tuleni_dc12574f7005cf469_pmzpjku5edtn

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

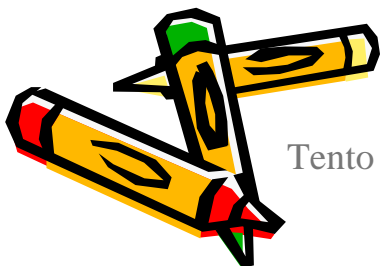
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Lachtani

- Lépe se pohybují po souši, protože mohou zadní nohy podsunout pod tělo
- Mají ušní boltce
- Samci jsou větší než samice
- Spí a odpočívají na souši

Obrázek: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10214135017-zazraky-prirody/212522161700002/>

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Druhy lachtanů:

- Lachtan ušatý
- Lachtan hřivnatý
- Lachtan galapážský
- Lachtan kalifornský
- Lachtan medvědí
- Lachtan jihoafrický

Lachtani často baví návštěvníky v ZOO (zde lachtan Moritz v Ústí nad Labem)

Obrázek: http://www.tyden.cz/rubriky/cestovani/popularni-lachtan-john-uhynul_172920.html

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Gaston je jméno **lachtana jihoafrického**, který žil v pražské ZOO mezi léty 1991 až 2002. Proslavil se v době povodní 2002, kdy jej ze ZOO odnesla voda. Gaston doplaval po Vltavě a Labi až do Německa, kde byl po uplavání 400 km chycen a následně zemřel na vyčerpání.

Gastonův pomník v pražské Zoo

Obrázek: [http://cs.wikipedia.org/wiki/Gaston_\(lachtan\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Gaston_(lachtan))

Obrázek: <http://www.radio.cz/en/section/magazine/magazine-2004-07-24>

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Mrož lední

- Žije v arktických vodách
- Zadní nohy mají stejně uzpůsobené jako lachtani
- Živí se živočichy z mořského dna
- Potápí se do hloubek nad 100 m a pod vodou vydrží více než 25 minut
- Kly (horní špičáky) dorůstají do délky až 1 m a váží přes 5 kg.

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

samec mrože

kolonie mrožů

Obrázky: <http://zivazeme.cz/atlas-savcu/mroz-ledni>

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tuleni

- Zadní nohy při pohybu na souši táhnou za sebou, nemohou je podsunout pod tělo
- Nemají ušní boltce
- Na souš se vrací jen v období rozmnožování
- Mláďata umí plavat už pár hodin po porodu

Obrázek: <http://pingu.ic.cz/tuleni/tuleni01.htm>

Obrázek: http://www.oskole.sk/?id_cat=16&clanok=15568

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Druhy tuleňů:

- Tuleň obecný
- Tuleň středomořský
- Tuleň krabožravý
- Tuleň leopardí
- Tuleň Weddelův
- Tuleň bajkalský
- Tuleň grónský

Čepcol hřebenatý

Obrázek: <http://zivazeme.cz/atlas-savcu/cepcol-hrebenaty>

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tuleň leopardí loví menší tuleně, tučňáky a jiné ptáky

Obrázek:

<http://www.telegraph.co.uk/earth/earthpicturegalleries/6537688/The-best-of-underwater-life-from-killer-seals-to-swimming-tigers.html>

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tuleň Weddelův se za potravou potápí do hloubek 500 m na dobu jedné hodiny.

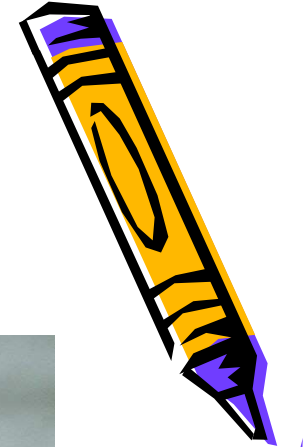

Obrázek: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10178230244-morsti-savci/208382541740001-jaro-tulenu-weddelovych/>

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

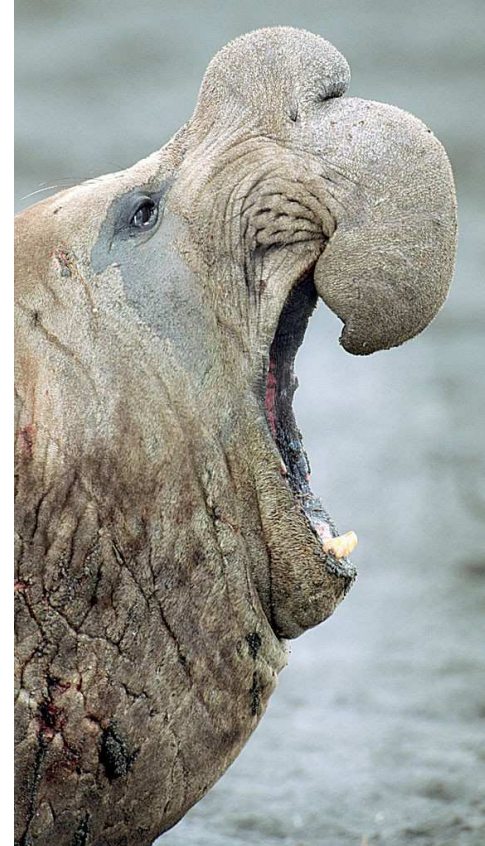

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Rypouš sloní

- Největší ploutvonožec
- Samec je 4 - 5x větší než samice
- Délka samce je až 6,5 m, hmotnost 2,2 - 5 tun
- V době rozmnožování se nos zvětšuje na 45 cm, takže připomíná sloní chobot

Obrázek: <http://vtm.zive.cz/clanek/rypousi-se-radi-stehuji>

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Seznam použité literatury:

- BURNIE DAVID A KOLEKTIV: *Zvíře*, 1. vydání. Praha: Knižní klub, 2002. 624 stran. ISBN 80-242-0862-8
- ČEMAN RÓBERT: *Rekordy: Živý svět - zvířata*, 1. vydání. Bratislava: MAPA Slovakia Bratislava, 1999. 320 stran. ISBN 80-88716-75-6
- GAISLER JIŘÍ: *Zoologie obratlovců*, 1. vydání. Praha: Academia, 1983. 536 stran.

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Seznam použitých webových stránek:

- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Ploutvono%C5%BECi>
- http://kisspanda.rajce.idnes.cz/ZOO_Schonbrunn_Viden_18.11.2010/
- <http://www.allposters.cz/-sp/Walrus>
- http://www.mzp.cz/cz/photo_g090331tuleni_dc12574f7005cf469_pmzpjku5edtn
- <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10214135017-zazraky-prirody/212522161700002/>
- <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10214135017-zazraky-prirody/212522161700002/>
- http://www.tyden.cz/rubriky/cestovani/popularni-lachtan-john-uhynul_172920.html
- <http://vtm.zive.cz/clanek/rypousi-se-radi-stehuji>

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Seznam použitých webových stránek:

[http://cs.wikipedia.org/wiki/Gaston_\(lachtan\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Gaston_(lachtan))

<http://www.radio.cz/en/section/magazine/magazine-2004-07-24>

<http://zivazeme.cz/atlas-savcu/mroz-ledni>

<http://pingu.ic.cz/tuleni/tuleni01.htm>

http://www.oskole.sk/?id_cat=16&clanok=15568

<http://zivazeme.cz/atlas-savcu/cepcol-hrebenaty>

<http://www.telegraph.co.uk/earth/earthpicturegalleries/6537688/The-best-of-underwater-life-from-killer-seals-to-swimming-tigers.html>

<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10178230244-morsti-savci/208382541740001-jaro-tulenu-weddelovych/>

Vše ze dne 19. 9. 2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky